

aliud etiam nomen *Videntes* non omnino obsolevisse, quanquam itarum esset, ut oppositum duxerit animadvertisendum eos quos sūtā ētate Nabi, olim *Videntes* appellari consuevisse.

2. Observant in eodem Libro mentionem occurrere *Domus Domini*, quæ sanè phrasē post constructum Salomonē Templum obtinere cœperunt. Sed eodem etiam nomine designatum Tabernaculum constat ex testimonio Moyis, Libri *Josue*, primi Regum, & quorundam Psalmorum Davidis.

3. In eodem Libro Silo urbem esse in terra Chanaan exprimitur. Quæ autem necessitas, inquit, Samuelem cogisset, ut in Chanaanite scribens, & eodem allocutus populos, situm ejusdem Urbis tam exacte describeret? *Inventae sunt*, inquit, de *Jabes Galad* quadrangente *Virgines*, quæ nescierunt viri eborum, & adduxerunt eas ad eastram in terra Chanaan. Sed facile reponitur, nomen ibi Chanaanitis per oppositionem adjectum esse ad *Urbem Jabes*, quæ Urbs est Transjordanica. Quis, rogo, miretur, si ad transitum ex una provincia in aliam designandum, utriusque Regionis nomina exprimantur.

4. Negocium facit potissimum in hanc sententiam testimonium ex *Judic.* 18. 30.

DISSE R T A T I O DE PRISCIS HEBRÆORUM ÆDIBUS.

a Horat. 1. i.
Sat. 3.

Cum prosperrarent primis animalia terris,

Mutum & turpe pecas, glande, atque cubilijs propter,

Unguibus, & pugnis, dein fulibus, atque ita poro.

Pugnabat armis, que post fabricaverat usus;

Donec verba, quibus voces, sensusque notarent,

Nominaque invenero. Dehinc, & siccere bellum,

Oppida ceperunt munire, & condere le-

S quis in moribus & consuetudinibus veterum Orientalium gnavorit se se studendo exercerit, ille plane ad interpretationem literalem Scripturæ non modicum inde adjumentum retraxisse intelliget. Cum Libri *Sancti*, & remotissimam præferant antiquitatem, & in Regione scripti sint à nostris usibus maximè aliena, vix Scriptorumensus, mentem, & consilium assequemur, nisi loca illa, si non corpore, saltim mente, ut ita dicam, percurrentes, remotam antiquitatem veluti ponamus sub oculis. Experimento planè doctissimum Interpretum, qui egregium rei usum fecerunt, plenè docemur, nunquam satis nos habere cum veteribus commerci, omnique cautione studendum, ut à nostris vacuum preudiens mentem ad exterritorum mores discutiendos afferamus. Quæcum ita sint, operæ præsum nos facturos duximus, si variam struendarum edium rationem, ipsarumque ædium formam apud Veteres Hebreos usurpatam cum ea quæ nunc obtinet apud nostrates, comparemus.

Productos olim è terra homines instar plantarum automarunt Prophani (a); eos verò sensim & per gradus prosciscere dicenda

bant, ut ratone uterentur; tum & post plura scoria miscendi sermonis artem inventirent; ac postrem omnium factum est, inquit, ut abrido erraticæ vita ac belluina generè antri sibi homines, & cavernas procurarent. Postantra, tentoria, successerunt & casæ; casis edes clementio construcere. In Scriptura tamen primus homo induxit sapientiæ plane singulari instructus, & sub ipsa conditi mundi crepundia domus occurserunt, & Urbes, iis simillimas, quæ post plurimum faculorum experientiam construere sibi homines novérunt: Cain Urben filio suo natu majori cognominem adificavit (b). Metallorum ratio, & usus, sicut & Musica instrumenta diu ante diluvium obtinuerunt (c). Nec imperitus plane architectus censendus est Noe, cui idem & dimensiones Arcæ ab ipso construenda Dominus designavit. Paulò post diluvium homines uno confilio torrim, & Urben Babelis construendam affumperunt; qui verò potuissent si nullam nō possent construenda fabricare? Si autem post ea tempora, sicut & hodie usque extant populi & gentes sub tentoriis, sive in antris degentes, non continuo tamen censendum est, nullam apud ipsos edificandarum edium, & condenda-

b Gen. 4. 17.

c Gen. 4. 21.

22.

d Judic. 4. 17.

e 1. Reg. 15. 6.

f Jerem. 25. 6.

7.

g Vide Plini. l.

6. c. 29. Strab.

l. 11. & 16.

Diod. 1. 5.

H Strab. lex. 6.

pag. 520.

i Antiq. l. 14.

c. 27. & l. 15.

k Gen. 19. 30.

rum Urbium ideam fuisse. Habitidine, & educatione factum est, ut eam sibi vita rationem familiarem habuerint; facile etiam earum regionum clima permittit, sive populat, ut communis sibi habeant genus illud vitæ, nobis inusitatum, & incommodum, quod sub Cæli plaga degamus diversi & plane opposita.

Venienti in Chanaanitidem Abraham regio tota florentibus Urbibus disseminata se fuit, ut facilis illi fide in aliqua ex multis fuissent, quemadmodum Loth Sodomam conceperat; potuit etiam sibi & florentissima familiæ edes fabricare; sed campesiri vite genere electo, in tentoriis degere maluit; quod ab illo acceptum ejus posteri tam ex Isaac, quam ex Agar, & Cethurâ servarunt. Neque hodiensem plerique ex his populis commodius vite genus quiescerunt; nihil sibi conductibiles ad suavem vitam rati, quam si in desertis & agris vagantes, nulli libertatem suam habeant addiccam.

Post adeptam ab Israelitis Chanaanitidem, non statim papilionibus amotis edes sibi populus fabricavit, adhuc enim in Galgalis sub tentoriis degenerant. Verum elapo ab ingressu in eam regionem septennio, cum singulis Tribibus peculiares fedes tunc primum assignatae fuissent, ex agro in Urbes, ex tentoriis in edes migrarunt. Sed à Cinæis nihil de pristino more variatum est; negligit enim Urbibus, in agro & sub tentoriis, uti antea, immorati sunt, sive in media regione Chanaan, uti Heber Cinæus (d), sive in media Amalecite, uti cæteri ex posteris Jethro (e), sive tandem in medio Regni Juda, uti Rechabitæ, qui Jeremias etiam etate constitutis sibi ab Authore suo legibus inhærentes, & ab ædibus, & ab ufvini, ac tandem ab agricultura abstinebant. (f).

Porro in iis regionibus, de quibus nuper egimus, caverna & petra non tutum erant tantummodo in bellis rebusque turbatis effugium, sed iucunde etiam, commode, & vulgares incolarum ades. Nullæ erant commodiores fedes gentibus quibusdam, ad Erythræi litora, ad finum Persicum, ad montes Armeniæ, Insulis Balearibus, & Melite, quas gentes Græco nomine Troglodytes appellabant, nōmpe viros in cavernis latentes (g). Hisce speluncis diffinianter erant montes Arabiæ, Judææ & Phœnicie; ac teste Strabone in Ituria innania quædam antea occurserant 4000. hominum continendi aptissima (h). Apud Josephum mentio fit de imperviis Galileæ specubus, quibus se continentis prædones nunquam potuerunt ab Herode exterminari, nisi cum demissi ope machinarum ex alto in sporis militis ad osca cavernarum succederent (i). Habet recessus illi angustum & difficile aditum, vix capientem singulos, interiora verò ampla & spatiofa, ut homines plurimi cum annona ad multos dies continerent.

In Scriptura ocurrunt spelunca Loth, quod vir ille & tota familia (k) è Sodoma dilapsi fuit, & se receperunt; spelunca Macea, quinque Regum ab armis vicitibus Josue

& Israelis effugium (l); spelunca Ethan 1. *Josue* 10. 16. (m) in qua Samson se se continuuit; Odol. in *Judic.* 15. 8.

lam, & Engaddi Davide ejusque exercitu celato notissima (n); Alia leguntur ab 1. Reg. 22.

Iraelitis Madianitas (o) & Philistæos 1. & 24. 4.

(p) fugientibus excise. Abdias oeconomicus Achab in cavernis reconditos 100. p 1. Reg. 13. 6.

Prophetas tenuit, quod furentis Jezabelis gladi subducerent (q). Macchabæi Antiochum Epiphanem declinaturi, in speluncis fuit contabuntur (r). Qod tandem nisi 2. *Matt.* 6. 11.

& 10. 6.

s *Hebr.* 11. 38.

t Maundrel
Voyag. de Je-
rusal. p. 198.

u *Gen.* 37. 20.
G. C.

x 1. Reg. 13. 6.

y 2. Reg. 23.
20.

z *Jerem.* 38. 8.

a *Judic.* 7. 25.

b 4. Reg. 10.

15.